

Nyt fra Sundhedsstyrelsen

Af Kirsten Groth Willesen, Specialkonsulent, Enhed for Ældre og Demens, Sundhedsstyrelsen

Det har længe været et fast indslag her i nyhedsbrevet, at vi fra Sundhedsstyrelsen fortæller nyt om initiativer fra Demenshandlingsplanen 2025. Dette indlæg er ikke nogen undtagelse. Det sidste af de i alt 23 initiativer fra Demenshandlingsplanen 2025 udkom i oktober 2020, men har ikke fået så meget opmærksomhed - sikkert fordi vi alle har været optaget af COVID-19. Derfor vil vi gerne benytte denne lejlighed til at give *Anbefalinger for tværsektorielle forløb for mennesker med demens* lidt fokus.

Anbefalinger for tværsektorielle forløb for mennesker med demens

Som et led i arbejdet med i højere grad at sikre tidlig opsporing og bedre kvalitet i udredning og behandling (fokusområde 1 i Demenshandlingsplanen 2025), blev der afsat 2 mio. kr. til at evaluere de allerede eksisterende regionale forløbsprogrammer og samarbejdsaftaler på demensområdet. Med afsæt i den evaluering har vores kolleger i Sundhedsstyrelsens enhed Primære Sundhedsvæsen udarbejdet faglige anbefalinger for tværsektorielle forløb for mennesker med demens (Initiativ 6 i Demenshandlingsplanen 2025). Der er også blevet udarbejdet en ekstern afdækning af demenskoordinatorfunktioner og -kompetencer, som også danner baggrund for anbefalingernes indhold (læs rapporten [her](#)).

Anbefalingerne sætter overordnede rammer for, hvordan kommuner, almen praksis og regioner kan organisere indsatsen og samarbejdet for mennesker med demens. Formålet med anbefalingerne er at bidrage til en ensartet høj kvalitet og sammenhæng i den samlede indsats. Gennem øget sammenhæng i forløbet og ved at understøtte en ensartet høj kvalitet i diagnostik, udredning, behandling, pleje, omsorg og opfølgning skal anbefalingerne bidrage til at skabe trivsel for personer med demens og deres pårørende. Anbefalingerne har overordnet tre fokusområder:

- 1) organisering og samarbejde,
- 2) rettidig udredning og diagnostik af demens samt
- 3) faglige indsatser.

Demenskoordinatorerne spiller en central rolle i disse anbefalinger, både ved at styrke organisering og

samarbejde, men også i forhold til de faglige indsatser. I et særskilt afsnit beskrives det, hvordan demenskoordinatorfunktionen kan bidrage til det gode sammenhængende forløb for borgeren. Det anbefales bl.a., at kommuner etablerer og/eller videreudvikler en demenskoordinationsfunktion, som blandt andet kan varetage følgende:

- Initiering af kontakt til borgeren og pårørende i forlængelse af, at demensdiagnosen er stillet, og med tilbud om samtale.
- Rådgivning og vurdering af borgerens og pårørendes ønsker til og behov for tilbud, herunder vurdere vedkommendes tilstand og dens betydning for vedkommende.
- Rådgivning til borgeren og pårørende om diverse tilbud samt iværksættelse af relevante kontakter, så der følges op på tilbud.
- Løbende afholdelse af samtaler med borgeren og pårørende for at vurdere vedkommendes og pårørendes behov for og ønsker til tilbud.

Læs Anbefalinger for tværsektorielle forløb for mennesker med demens i sin helhed [her](#), hvor der også er information om arbejdsgruppen, som har bidraget til arbejdet.

Anbefalinger og inspiration til at forebygge, håndtere og lære af voldsomme episoder og udadreagerende adfærd i ældreplejen

Som led i Handlingsplan til at forebygge og håndtere udadreagerende adfærd har Sundhedsstyrelsen udarbejdet nye anbefalinger. Anbefalingerne blev offentliggjort i december 2020.

[Find dem her.](#)

Publikationen indeholder i alt ni anbefalinger til, hvordan man i ældreplejen kan henholdsvis forebygge, håndtere og lære af voldsomme episoder. Udover selve anbefalingerne indeholder publikationen også inspiration til konkrete indsatser og metoder, som kan anvendes i dagligdagen. Anbefalingerne skal understøtte en fælles faglig retning, hvor man i praksis etablerer en systematisk og forebyggende tilgang til arbejdet med at skabe trivsel i hverdagen.

Anbefalingerne tager udgangspunkt i et dobbeltperspektiv, hvor der er fokus på trivsel og tryghed for både borgere og medarbejdere. Et trygt arbejdsmiljø og et godt arbejdsliv giver nemlig medarbejderne gode forudsætninger for at fremme borgernes trivsel,

og derfor er de to perspektiver tæt forbundne.

Anbefalingerne bygger derfor på virksomme metoder inden for ældreområdet, det socialfaglige område og på arbejdsmiljøområdet, ligesom de tager afsæt i relevant lovgivning på områderne. Anbefalingerne udgør det faglige fundament for udmøntningen af de øvrige initiativer i handlingsplanen.

Anbefalingerne findes også i en kort version, og de kan hentes på sst.dk. Her findes også to film, der kan inspirere til det videre arbejde med anbefalingerne. Til sommer følges anbefalingerne i øvrigt op af inspirationsmateriale og senere implementerings- og læringsforløb i alle kommuner med henblik på implementering af anbefalingerne.

Videnscenter for værdig ældrepleje forlænget

I april sidste år skrev vi om en række initiativer fra Demenshandlingsplanen, som blev videreført. Vi er rigtig glade for, at også Videnscenter for Værdig ældrepleje er blevet forlænget.

Det nationale videnscenter for værdig ældrepleje er et satspuljeprosjekt, som i første omgang løb fra 2018-2021 i regi af Sundhedsstyrelsen. Vi har nu fået midler til, at Videnscenteret kan fungere i endnu to år, dvs. til og med 2023. Formålet er fortsat at sikre sårbare ældre og deres pårørende en værdig alderdom. Det betyder, at Videnscenteret vil tilbyde flere forløb med Værdighedsrejseholdet målrettet medarbejdere og ledere, mere kompetenceudvikling og vi arbejder på nye initiativer. Hold derfor godt øje med udmelding om puljer og andre nyheder fra Videnscenter for værdig ældrepleje ved fx at følge os på Facebook eller LinkedIn.

Dialogkort til det gode pårørende-samarbejde

I december blev der afholdt et webinar om Det gode samarbejde med pårørende i ældreplejen i regi af videnscenteret. Her introducerede vi et enkelt redskab, vi har udviklet til at understøtte gode samtaler med pårørende; Dialogkort til samarbejde mellem pårørende og ældreplejen.

Dialogkortene kan også bruges til vejledning og undervisning af fx kommende medarbejdere i ældreplejen. Sammen med dialogkortene er der tre inspirationsfilm om faglige redskaber og metoder til det gode samarbejde med pårørende. Kortene er tilgængelige til download [her](#), og inspirationsfilm om det gode pårørende-samarbejde kan findes [her](#).

